

D ů v o d y:

Přisvědčiti jest stěžovateli, že odvolací soud neprávem odmítl jeho odvolání. Nejde tu o dva samostatné nároky, nýbrž o dvě částky t é h o ž n á r o k u, vyvozovaného z téhož skutkového a právního důvodu, které tvoří jednotný nárok a musí býti nejen co do příslušnosti, pokud by na tom podle § 55 j. n. záleželo, nýbrž i co do způsobu řízení sčítány. Platí to i pro případ, že by obě řečené částky byly vyvozovány jen z titulu správy, při níž nezáleží na vině zcizitelově (sr. k tomu motivy k § 932 třetí novely k občanskému zákonu), i pro případ, že by byly vyvozovány z titulu náhrady škody podle poslední věty prvního odstavce § 932 obč. zák., jež zavinění předpokládá a není pouhým nárokem ze správy (srov. na př. rozhodnutí čí. 4749 a 6860 sb. n. s.). Jen kdyby jedna částka byla opřena o tento, druhá o onen titul, šlo by o dva samostatné nároky, ale tomu zde tak není. Ježto součet obou sporných částek, které jsou ještě předmětem odvolání, přesahuje hranici bagatelní (§ 448 c. ř. s.), neprávem odvolací soud odmítl odvolání podle § 471 čí. 2 a § 474 druhý odstavec c. ř. s.

Čís. 10447.

Žalobní právo na vyloučení věcí, nenáležejících do úpadkové podstaty, nezaniklo tím, že žalobce neuplatňoval tvrzený nárok za úpadku, ani že nepodal žalobu ve lhůtě udělené mu usnesením úpadkového soudu.

Dědic může postoupiti peníze, jichž bude docíleno za svršky. Stalo-li se takové zcizení bez schválení soudu, může býti po odevzdání pozůstalosti dodatečně schváleno dědicem.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1931, R II 481/30.)

Žalobce tvrdil, že mu František Sch. postoupil dne 17. března 1919 na úhradu výpůjčky nárok na dědický podíl z pozůstalosti. Část tohoto dědického podílu 773 Kč byla prý pozůstalostním soudem zaslána úpadkovému soudu Františka Sch-a. Tyto peníze byly podle usnesení úpadkového soudu ze dne 18. září 1922 přikázány žalovanému, tehdejšímu správci úpadkové podstaty na částečnou úhradu nákladů správy úpadkové podstaty. Ježto žalovaný nebyl srozuměn, by tyto peníze byly žalobci vyplaceny, a žalobce byl usnesením úpadkového soudu ze dne 3. prosince 1929 poukázán se svým nárokem na pořad práva, domáhal se na žalovaném žalobou, o niž tu jde, by žalovaný byl uznán povinným, svoliti k tomu, by 773 Kč, uložených u spořitelny, bylo vydáno žalobci. Procesní soud první stolice žalobu zamítl v podstatě z důvodu, že žalovaný jako správce podstaty v úpadku, zahájeném dne 30. dubna 1921, nabyt usnesením ze dne 12. dubna 1922 konečného nároku na tuto část majetku, kterýžto nárok předchozím postupem nikterak nebyl dotčen. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal

a rozhodl. D ů v o d y: Podle § 1 konk. ř. odnímá se vyhlášením úpadku volnému nakládání úpadcovu veškeré jmění podrobené exekuci, jež mu náleží v době vyhlášení úpadku nebo jehož nabude za úpadku. Úpadkovou podstatu tvoří tudíž jen jmění úpadce, jež mu ještě přísluší v době vyhlášení úpadku anebo jehož nabude později. Jmění, jež mu v čase vyhlášení úpadku již nenáleží, nespadá do úpadkové podstaty. Tvrdí-li tedy žalobce, že mu pohledávka na úpadcův dědický podíl byla postoupena již dne 17. března 1919, kdežto úpadek byl vyhlášen teprve dne 30. dubna 1921, uplatňuje nárok na jmění úpadce, jež již od původu nepatřilo do úpadkové podstaty. Tento nárok lze kdykoliv uplatnit bez ohledu na úpadkové řízení. O této části majetku nemohl proto úpadkový soud právoplatně rozhodnouti; přikázav tuto část majetku správci podstaty k částečné úhradě výloh správy, učinil opatření o jmění, o němž mu nepříslušela disposiční moc, takže toto usnesení nemá účinku proti postupníku, tím méně, an nevěděl o onom opatření. Za tohoto stavu věci však neměl postupník podnětu, by svou pohledávku (své nároky z postupu) přihlašoval u úpadkového soudu, takže nedopadají závěry prvního soudu z opomenutí přihlášky. Má-li posléze první soud za to, že úpadkový soud nebyl oprávněn vydati usnesení ze dne 3. prosince 1929, jímž byl žalobce vzhledem k odporu žalovaného poukázán na pořad práva s nárokem na vydání peněz, budiž proti tomu uvedeno, že toto usnesení bylo především nutným proto, že úpadkový soud vůbec nemohl zjistiti, zda ony peníze jsou skutečně totožnými s částí majetkové skupiny, jež byla usnesením ze dne 18. dubna 1922 přikázána správci úpadkové podstaty, kterážto okolnost stala se nespornou teprve za sporu, a ježto i jinak při protichůdném stanovisku obou stran nelze žalobci odníti právo, by uplatnil svůj nárok sporem. Jiný význam usnesení úpadkového soudu ze dne 3. prosince 1929 vůbec nemá a jest mylným výklad tohoto usnesení prvním soudem v ten rozum, že jím bylo zrušeno usnesení úpadkového soudu ze dne 18. dubna 1922. Odvolací soud má proto za to, že opatření prvního soudu co do oné majetkové části nemají právního účinku, byla-li ona část již před vyhlášením úpadku převedena na žalobce. Náзор prvního soudu, že žalovaný usnesením ze dne 18. dubna 1922 nabyl konečného nároku na vyplacení oněch peněz, jest podle názoru odvolacího soudu mylným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Žalobce tvrdí, že částka 773 Kč 85 h, obsažená v 4.512 Kč 21 h, jež usnesením soudu ze dne 18. dubna 1922 byly přikázány žalovanému jako správci podstaty v úpadku Františka Sch. na částečnou úhradu útrat správy podstaty, nikdy nepatřila do podstaty, jelikož mu František Sch. nárok na tento peníz postoupil již v roce 1920, před prohlášením úpadku, a domáhá se proto, aby peníze žalovanému dosud nebyly vydány, toho, by žalovaný svolil, by vydány byly jemu. Jde tedy v podstatě o žalobu o vyloučení věci (peněžní sumy) do úpadkové podstaty

nenáležející. Práva na vyloučení věcí nenáležejících do úpadkové podstaty nejsou však prohlášením úpadku dotčena (§ 11 (1) konk. ř.), a nezaniklo proto žalobní právo tím, že žalobce tvrzený nárok neuplatňoval za úpadku, při čemž se podotýká, že námitka, že se žalobce tohoto svého práva mlčky vzdal, v první stolici nebyla vznesena (§§ 482 první odstavec a 513 c. ř. s.). Ale toto žalobcovo právo nezaniklo ani tím, že žalobce nepodal žalobu ve lhůtě jednoho měsíce určené mu usnesením úpadkového soudu ze dne 3. prosince 1929, neboť důsledkem toho bylo jen, že částka 773 Kč 85 h mohla zatím býti vydána žalovanému. Tvrdí-li rekurent, že nelze ukládati správci podstaty, by peníze, o něž jde, vydal žalobci sedm let po té, co mu byly přikázány, přezírá, že správce podstaty nemá nárok na náhradu svých útrat z cizího jmění. Pokud však rekurent namítá nepřipustnost postupu, stačí připomenouti, že dědic může svršky zciziti (§ 145 nesp. říz.) a tedy i peníze, jichž za ně bude docíleno, postoupiti, a že takové zcizení, stalo-li se bez schválení soudu, může po odevzdání pozůstalosti dodatečně býti schváleno dědicem.

Čís. 10448.

Žalobě o zrušení spoluvlastnictví podle § 830 obč. zák. fysickým rozdělením pozemků mezi dosavadní spoluvlastníky, kteří jich nabyli podle zákonů o zajištění půdy drobným pachtýřům čis. 318/1919, 311/1920 a 166/1921 sb. z. a n., lze vyhověti i bez svolení Státního pozemkového úřadu, jehož jest potřebí ke zcizení těchto pozemků podle § 22 zákona čis. 318/1919 v doslovu novely čis. 311/1920.

Zadluženost žalobcova ideálního podílu na pozemcích není na závadu jejich fysickému rozdělení.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1931, Rv II 734/30.)

Žalobu o zrušení spoluvlastnictví k pozemkům fysickým rozdělením procesní soud první stolice pro tentokrát zamítl. Důvody: Podle ustanovení § 830 obč. zák. může každý podílník žádati zrušení společenství, nikoliv však v nečas nebo na újmu ostatních. Že se tu žádá nevčas, že jest to na újmu druhé strany, žalovaná ani netvrdí. Ustanovení § 834 téhož zákona praví: »Nelze-li společnou věc buď vůbec nebo bez značného znehodnocení rozdělit, budiž, a to i když jen jeden podílník to žádá, prodána soudní dražbou a, co se strží, rozděleno mezi podílníky.« Žalovaná tvrdí, že fysické rozdělení pozemků jest neproveditelné a nemožné. Místním ohledáním a posudkem znalců, k němuž se soud úplně přiklání, jest však zjištěn opak, to jest: fysické rozdělení jest proveditelné a možné, značné znehodnocení fysickým rozdělením by nenastalo. Že polovice žalobcova jest předlužena, žalobkyně neprokázala, a dnes na jisto ani prokázati nemůže. Ostatně tato okolnost jest vedlejší, neboť, i kdyby předluženost tu byla, nečiní fysické dělení objektivně nemožným, nejvýše kdysi při zavádění